Hans-Jörg Ronsdorf

Kakve veze križ ima s nama

Jednostavno.
Jasno.

ZAŠTO JE ISUS MORAO UMRIJETI?

Zašto je Isus morao umrijeti?

Kakve veze križ ima s nama

Hans-Jörg Ronsdorf

1. izdanje (njemačko izdanje), listopad 2026., Sulzberg
Sva prava pridržana
Oblikovanje naslovnice: Christine Ronsdorf
Biblijske riječi slobodno prenesene
Narudžbe, pitanja, kontakt: hj-ronsdorf@t-online.de

A Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Krist umro **ZA NAS** *dok smo još bili grješnici.*

Rim 5,8

Ova mala knjiga bavi se samo jednim pitanjem: zašto bi mi danas trebala pomoći smrt jednoga čovjeka od prije dvije tisuće godina? Napisana je za čitatelje koji s crkvom nemaju mnogo veze. Korak po korak, jednostavnim riječima.

Sadržaj

1 Jednostavno pitanje 6
2 Što s nama nije u redu 7
3 Kakav je Bog zapravo 9
4 Zašto krv? 11
5 Što je rekao sam Isus 13
6 Tri teške rečenice 15
7 Kako nas njegova smrt spašava 17
8 Zašto je i Uskrs dio toga 20
9 Radosna vijest 22

1 Jednostavno pitanje

Prije dvije tisuće godina pogubljen je jedan čovjek. Izvan grada, pred gradskim zidinama. Na drvenoj gredi, na drvenom križu. Pred znatiželjnim promatračima koji su bili navikli na nasilje. Tako su tada umirali mnogi. Rimljani su ubili tisuće ljudi, mnoge su razapeli. Besmislene smrti.

O tom jednom čovjeku kršćani sve do danas govore neobičnu rečenicu. Kažu da je umro za nas. Što to znači: za nas? Po čemu bi ta jedna smrt bila drukčija?

Bilo je i ima ljudi koji umiru za druge. Kad druge samo tako mogu spasiti od smrti. Nitko ne može učiniti ništa veće nego dati samoga sebe za druge. Da bi oni mogli živjeti.

Nekada, prije nego što je bilo cjepiva, djeca su se gušila od difterije. Žilava im je naslaga zatvarala grlo. Ponekad je pomagalo samo jedno. Liječnik je uveo cjevčicu i vlastitim ustima isisao naslagu. Dijete je opet moglo disati. Ali liječnik je sada nosio bolest u sebi. Neki su od nje umrli.

Liječnik nije samo pomogao. Ono što je ubijalo dijete uzeo je u sebe. Bolest je izišla iz djeteta i ušla u liječnika.

Upravo ovdje počinje pitanje. Ako je Isus umro za nas, od čega nas je onda spasio? Što je i gdje je bila bolest, ako tu sliku prenesemo na nas?

Većina ljudi ne osjeća nikakvu bolest. Žive, rade, vole, daju sve od sebe. Bolest? Gdje? A ako je i ima, zašto bi je smrt jednoga čovjeka od prije dvije tisuće godina izliječila? Jedan je čovjek umro u Jeruzalemu. Ja živim ovdje.

Kakve veze njegov križ ima sa mnom? To nije naivno pitanje. To je najvažnije pitanje koje se može postaviti kršćanstvu. U ovoj maloj knjizi ne želim ništa drugo nego pokušati odgovoriti na to jedno pitanje. Korak po korak. Najprije: od čega patimo? Zatim: tko je onaj koji nam to oduzima? Zatim: što se događa s njim? I na kraju: kako to dolazi do mene?

Jedan od prvih kršćana tu je rečenicu jednom rekao točnije. Napisao je da je Isus našu krivnju ponio na svojem vlastitom tijelu, ondje na drvu, na križu. I da smo njegovim ranama iscijeljeni.[1]

Zapamtite tri riječi iz te rečenice:

Ponio. Tijelo. Iscijeljeni.

One će nas malo zaokupiti.

---

1. 1 Pt 2,24

2 Što s nama nije u redu

Ne počinjem s Bogom.

Riječ je o nama.

Nitko od nas nije mogao izabrati tko će ga začeti i gdje će se roditi. U kakve nas je okolnosti život bacio, nije bila naša odluka. Ni to gdje danas stojimo najčešće nismo odredili mi.

Sada više nije riječ o tjelesnoj bolesti kao kod djeteta u 1. poglavlju. Riječ je o neopipljivoj bolesti i o tome kako se ona doživljava: praznina, besmisao, osjećaj krivnje, slomljenost, bezizlaznost, vezanost, beznađe. Sve to nitko ne želi osjećati. Tko iskreno zastane, mogao bi primijetiti takve i slične osjećaje.

Često dolaze u tihom trenutku. Noću, kad ne možete zaspati. Uz grob. Ili kad netko više ne razgovara s vama. Tada je tu nešto što ne možete odgurnuti.

Svaki čovjek ima nešto što više ne može popraviti. Riječ koja je izrečena. Vrata koja su zalupljena. Čovjek koji je umro prije nego što ste se pomirili. Prijevara koju nitko nije primijetio, ali koju vi sami nikada ne zaboravljate.

Možete učiniti mnogo toga. Možete to uvidjeti. Možete se ispričati. Možete nadoknaditi štetu ondje gdje je to moguće. Možete odlučiti da to nikada više nećete učiniti.

Uvid dolazi prekasno. Isprika više ne stiže do drugoga. Šteta se ne može nadoknaditi jer za nju nema novca. Ili zato što to uopće nije moguće. A odluka traje samo do sljedećega puta.

Pa čak i kad bi sve uspjelo, nešto bi ostalo. Stvar se dogodila. Ona stoji u svijetu. Nikakva naknada ne može učiniti da se nije dogodila.

Dovde smo gledali samo na nas ljude. Što ako je Bog naš Stvoritelj? Nismo mi stvorili svijet. Ni prirodne zakone. Ni zakonitosti ni uvjete po kojima možemo postupati s krivnjom ili po kojima je se zaista možemo riješiti. To je Božji svijet u koji smo rođeni. Čak i ako tako mislimo: pravila ne određujemo mi.

Sve što sam gore nabrojio možemo usporediti sa smrtonosnom bolešću. Biblija za to ima kratku riječ: grijeh.

Riječ grijeh je izlizana. Mnogi u njoj čuju samo moraliziranje i podignuti kažiprst. A misli se na nešto vrlo životno. Riječ kojom se Biblija služi doslovno znači: promašiti cilj. Kao strijela koja proleti mimo cilja.

Grijeh dakle znači: nisam onaj koji bih trebao biti. I učinio sam ono što se nije smjelo dogoditi. Oboje ide zajedno. Misli se na djela. Ona se mogu prebrojiti. I misli se na dio našega bića iz kojega ta djela dolaze. Taj se ne može prebrojiti. Ali svatko ga poznaje. Nešto odlučite, a onda učinite ono drugo. Kao da je to sila koja nas tjera. Iznutra, a i izvana.

Sada dolazi rečenica koju je teško čuti. Ona vrijedi za sve. I za mene.

Biblija to kaže ovako: Svi su sagriješili i ne odgovaraju slavi Božjoj.[2] To znači: nitko nije i ne postaje ono za što ga je Bog izvorno stvorio.

Ne okrivljujem nikoga, ne optužujem nikoga. Na kraju svaki čovjek stoji pred samim sobom. Bijeg od samoga sebe jednom završava. Bolje je zastati i biti iskren: postoje li vezanost, praznina, besmisao, krivnja, samoća, slomljenost, nasilje, prijestupi? Oni su poput groznice. Ali groznica nije bolest. Ona pokazuje da postoji bolest, da nešto nije u redu.

Iza toga krije se bolest. Ona nije glasna. Djeluje tiho. I nema stupnja na kojem joj možete umaknuti. Jer krivnja nije samo kod drugih ili izvan mene. Ona je u meni. U mojem životu, u mojoj povijesti, u onome što jesam.

Jedan je filozof našu savjest jednom nazvao sudnicom. U njoj postoje tri glasa: tužitelj, branitelj i sudac. Sva tri govore u nama. Tužitelj nabraja što smo učinili. Branitelj traži izgovore. A sudac izriče presudu kojoj ne možemo izmaknuti. Tu sudnicu nitko nam ne mora objašnjavati. Nosimo je sa sobom.

Zato sama riječ nije dovoljna. Kad mi netko kaže: zaboravimo to, to je ljubazno. Ali to me ne čini drugim čovjekom. I ne čini da se ono što se dogodilo nije dogodilo. Nijedan liječnik ne liječi dijete time što kaže: nije tako strašno.

Trebamo dakle dvoje. Da nam bude oprošteno. I da ono što je u nama izađe van i dođe do svojega kraja. Jedno bez drugoga ne pomaže.

2. Rim 3,23

3 Kakav je Bog zapravo

Iz te situacije ne možemo izaći bez Boga. Naše postojanje nije zamislivo bez Boga. Vjerovali mi to ili ne.

Najprije jedan nesporazum.

Gotovo svatko ima u glavi neku sliku Boga. I onaj koji ne vjeruje. Često je to slika strogoga nadzornika. Nekoga tko sve vidi i ništa ne zaboravlja. Neki su to kao djeca naučili ovako: dragi Bog sve vidi. To nije zvučalo kao utjeha. Zvučalo je kao: pazi se.

Prenese li se to na Isusov križ, zvuči ovako: Bog želi kaznu. Isus je uskočio, kako bi kazna pogodila njega, a ne nas. Sin je umilostivio razgnjevljenoga Oca.

Mnogi su to tako čuli, i u crkvama. Neki su zbog toga otišli. Tko bi se htio pouzdati u Boga koji najprije mora vidjeti krv da bi postao dobrostiv?

Nešto je od toga istina. Bog vidi što činimo. I on ništa jednostavno ne briše kao da nije bilo. Ali ostalo nije točno. Tko počne s tom slikom, na kraju sve krivo razumije. Ta je slika iskrivljena. U najmanju ruku pojednostavljenje.

Što ako je Bog posve drukčiji? Pogledajmo tko u Bibliji čini prvi korak. To nikada nije čovjek. Uvijek je to Bog. On traži Adama u vrtu, nakon što se ovaj sakrio. On poziva Abrahama. On izvodi svoj narod iz ropstva u Egiptu prije nego što mu dade makar i jednu jedinu zapovijed. I na kraju šalje svojega Sina.

Jedna od najpoznatijih rečenica u Bibliji kaže to ovako: Toliko je Bog ljubio svijet da je dao svojega Sina.[3]

Nije Sin iznudio od Oca ljubav. Otac je dao Sina jer je ljubio. Kao što je liječnik iz 1. poglavlja došao zato što je htio pomoći. Ne zato što su ga nagovorili.

Kako onda Bog postupa s onim što smo nanijeli drugima, a time i njemu? Počnimo opet od nas. Zamislite da vas je netko povrijedio. Teško. Imate dvije mogućnosti. Možete mu to vratiti istom mjerom. Ili mu možete oprostiti.

Što znači oprostiti? To ne znači da povreda nestaje. To znači da štetu nosite sami, umjesto da je vratite drugome. Tko oprašta, plaća. Uvijek. To je cijena oproštenja. I ne plaća je krivac, nego onaj koji oprašta.

To je iskustvo među ljudima. A kod Boga? U Starom zavjetu, prvom dijelu Biblije, on kaže svojemu narodu:

---

3. Iv 3,16

Zadao si mi muku svojim grijesima. Ja, ja sam onaj koji briše tvoje prijestupe, radi sebe samoga.[4]

Oboje stoji jedno uz drugo. Grijeh Bogu zadaje muku. On ga nosi. I on ga briše. Ne zato što bismo mi to zaslužili. Nego zato što je on takav. Ne sudac koji vreba na pogrešku. Nego onaj koji teret već nosi, dugo prije nego što primijetimo da smo ga natovarili na njega.

Ali to je samo jedna polovica. Bog se ne pravi kao da se ništa nije dogodilo. Bog koji bi preko svega prešao ne bi bio dobar Bog. Bio bi ravnodušan. Kad se djetetu nanese nepravda, očekujemo da netko to shvati ozbiljno. Bog to shvaća ozbiljno. Sve. Nepravdu koju sam ja počinio jednako ozbiljno kao i onu koja je nanesena meni.

Riječ je o tome je li Bog, dok nosi i podnosi grijeh, pravedan, nepristran i dosljedan. Hoće li on sve – prošlo, sadašnje i buduće – postaviti na pravo mjesto? To bi se ticalo svih i svakoga. Može li se šteta nastala našim promašajima – našim grijehom – ikada popraviti? Nezamisliva stvar, koja se vjerojatno može dogoditi samo nezamislivim čudom.[5]

Sve zajedno vodi nas do križa. Bogu koji bi bio samo strog ne bi trebao križ. Mogao bi jednostavno kažnjavati i uzvraćati. Ni Bogu koji bi bio samo blag ne bi trebao. Mogao bi gledati na drugu stranu. To bi bilo jednako tragično. Ali Bog je oboje. On ozbiljno shvaća krivnju. I posve ljubi krivca. Takav Bog ide putem na kojem oboje ostaje istinito. Pritom nije rastrgan između jednoga i drugoga. On je ljubav, i ono što čini jest ljubav. To je ljubav koja je pravedna i sveta.

Križ je taj put. I to je njegov put. Ne naš.

4. Iz 43,24-25
5. Rim 3,25-26

4 Zašto krv?

Križ je bio krvava stvar. I krv ne možemo zaobići. Čak i ako zvuči strano. Barem u našim krajevima.

U svakodnevici se s krvlju rijetko susrećemo. Kod neke ozljede. Kod liječnika, kad nam je vadi. Ili kod darivanja krvi. Ondje učimo nešto što inače lako zaboravimo: krv može spasiti život. Krv jednoga održava drugoga na životu.

Tko prvi put dođe na bogoslužje, možda će čuti pjesmu o Isusovoj krvi. I začuditi se. Ili mu se zgaditi. Zašto kršćanstvo ne može bez krvi? Zašto nije dovoljna riječ oproštenja?

Počnimo opet od nas. Mali dječak flomasterima crta po majčinu bijelom stolnjaku. Ona ulazi i to vidi. I oprašta mu. Odmah, bez prijekora. Ali stolnjak je ipak šaren. Oproštenje ga ne čini čistim. Netko ga mora oprati. A onaj koji ga pere nije dječak.

To je razlika između oproštenja i čišćenja. Oproštenje kaže: ne uračunavam ti to. Čišćenje kaže: toga više nema. Trebamo oboje. U 2. poglavlju vidjeli smo da je grijeh u nama, poput bolesti. Zato nam ne treba samo netko tko kaže: zaboravimo to. Treba nam netko tko liječi.

A kod Boga? On je to svoj narod Izrael naučio dugo prije Isusa. Jezikom koji je nama stran. Tada ga je razumio svatko. To je jezik žrtava.

Izraelac koji je na sebe navukao krivnju donio je životinju u svetište, na mjesto gdje je Bog prebivao. Položio je ruku na glavu životinje. To je značilo: ova životinja sada stoji umjesto mene. Zatim je bila zaklana. Svećenik je uzeo krv i odnio je na žrtvenik. Krv je bila glavno. Ne ubijanje. Krv.

Zašto? Zato što u Bibliji krv označava život. U Mojsijevu zakonu Bog kaže:

Život je u krvi, a ja sam vam je dao na žrtvenik da vas pokriva.[6]

U toj rečenici krije se mnogo. Bog daje krv. On je ne utjeruje kao vjerovnik svoj novac. On je daje kao što liječnik daje lijek. A ono što krv čini zove se: pokriti. Ona se polaže preko krivnje. I u isto vrijeme je uklanja.

Što kaže taj strani jezik? Tri stvari:

Krivnja je ozbiljna.

Ona košta jedan život.

I taj život daje Bog.

6. Lev 17,11

Ali životinje su bile samo slika. Ovca ne zna za što umire. Ona ne može ništa uzeti na sebe jer ništa ne razumije. Sama Biblija kaže da krv životinja ne može ukloniti krivnju.[7] Bila je to neka vrsta pouke. Bog je time najavljivao ono što će jednom zaista učiniti.

I onda je to učinio. Ne sa životinjom. S čovjekom koji je znao što čini. Koji je to htio. S onim koji je bio Božji vlastiti Sin. Bog ovdje nije uzeo tuđu krv. Dao je svoju vlastitu.

Zato krv. Ne zato što Bog želi vidjeti krv. Nego zato što krivnja košta jedan život. I zato što je Bog odlučio da to bude njegov vlastiti. Otac i Sin potpuno su jedno u tom djelu.

7. Heb 10,4

5 Što je rekao sam Isus

A sam Isus? Je li znao što ga čeka?

Kad netko umre mlad, oni koji ostaju često pitaju: je li to slutio? Je li rekao nešto što tek sada razumijemo? Ponekad se pronađe pismo. Ili se netko sjeti rečenice preko koje je tada olako prešao.

Kod Isusa se nameće druga sumnja: smisao je njegovoj smrti dan tek naknadno. Jedan je propovjednik otišao predaleko. Moćnici su ga maknuli s puta. A njegovi su prijatelji poslije tražili smisao u besmislenoj smrti. Takvo što se događa. Ljudi to čine kad tuguju.

Izvještaji govore nešto drugo. Isus je o svojoj smrti govorio prije nego što je došla. Više puta. I sam joj je dao upravo taj otkupiteljski smisao.

Tri je puta rekao svojim prijateljima da će otići u Jeruzalem i da će ondje morati umrijeti. Morati. Nisu to htjeli čuti. Petar, jedan od njih, žestoko mu se usprotivio. Isus je ostao pri svojem.

Jednom je sam sebe nazvao liječnikom. Predbacivali su mu što sjedi za stolom s omraženim poreznicima i drugim ljudima loša glasa. Odgovorio je:

Ne treba liječnik zdravima, nego bolesnima.[8]

Znao je kome je došao. I rekao je također zašto:

Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dade svoj život kao otkupninu za mnoge.[9]

Sin Čovječji – tako je Isus nazivao sam sebe. Otkupnina – to je novac kojim se otkupljuje zarobljenik. Iz zarobljeništva, iz ropstva. Iz života u dugovima. Isus kaže: moj je život cijena. A vi ste oni koji postaju slobodni.

Posljednje večeri jeo je sa svojim prijateljima pashalnu večeru. Na taj se blagdan Izrael sve do danas sjeća oslobođenja iz Egipta. Uzeo je kruh, razlomio ga i rekao: Ovo je moje tijelo, za vas. Uzeo je čašu s vinom i rekao: Ovo je moja krv, prolivena za mnoge, za oproštenje grijeha.[10]

Nisu to razumjeli. Tek kasnije. Ali on je to rekao prije nego što se dogodilo. Znao je da će umrijeti. Znao je za koga. I znao je zašto.

Zatim je došla noć u Getsemanskom vrtu, u podnožju Maslinske gore. Ondje vidimo koliko ga je to stajalo. Poveo je sa sobom trojicu svojih prijatelja. Rekao im je da je žalostan do smrti. Zatim je pao na zemlju i molio:

---

8. Mk 2,17
9. Mk 10,45
10. Lk 22,19; Mt 26,28

Oče, tebi je sve moguće. Uzmi ovu čašu od mene. Ali ne ono što ja hoću, nego ono što ti hoćeš.[11]

Čaša je stara slika. Kod Izraelovih proroka čaša je ono što Bog daje čovjeku da pije. Njegov udio. Njegova sudbina. Ponekad je to blagoslov. Ponekad je to najteže što čovjeku može biti dodijeljeno. Isus je vidio što je u njegovoj čaši. Molio je da ga mimoiđe. A onda ju je ispio.

On dakle nije slučajno upao u svoju smrt. Vidio je što dolazi. Molio je da bude pošteđen. I ipak je pošao. Na to ćemo se vratiti u 7. poglavlju.

Na križu, malo prije svoje smrti, rekao je još jednu riječ. Na grčkom je to jedna jedina riječ. Na njemačkom su potrebne tri (*Es ist vollbracht*), na hrvatskom dvije: Svršeno je.[12] To ne znači: gotovo je, prošlo je. Nego: djelo je učinjeno. Zadatak je izvršen.

11. Mk 14,34-36
12. Iv 19,30

6 Tri teške rečenice

Sada postaje teško.

Tri rečenice koje morate čitati polako.

Poznajete rečenice koje morate pročitati dvaput. Liječnički nalaz. Pismo iz ureda. Pročitate ih, odložite i pročitate još jednom. Jer o njima mnogo toga ovisi.

Takvih rečenica ima i o Isusovoj smrti. Prvi su je kršćani saželi u nekoliko rečenica. Tri su od njih posebno teške. Teške jer nose mnogo. I teške jer ih je lako krivo razumjeti.

Prva rečenica: Krist je umro za naše grijehe, po Pismima.[13]

To je najstarija rečenica o križu koju imamo. Pavao ju piše oko 55. godine kršćanima u Korintu. I dodaje da ju je i sam već preuzeo, od onih koji su bili kršćani prije njega. Rečenica dakle potječe iz prvih godina nakon križa. Nitko je nije izmislio naraštajima kasnije.

Za naše grijehe. Ne: zbog svojih neprijatelja. Ne: kao uzor nama. Nego: *za naše grijehe*. Njegova smrt ima veze s onim o čemu je bilo riječi u 2. poglavlju. S bolešću koja je u nama. S onim što više ne možemo popraviti.

Po Pismima. To znači: tako je već prije stajalo u Bibliji Izraela. Prvi kršćani nisu križ izmislili iznova. Ondje su ga ponovno pronašli. Najjasnije u jednoj pjesmi koja je već bila stara stoljećima. Ona govori o Božjem sluzi kojega preziru, koji trpi, koji umire. I kaže:

On je nosio našu bolest. Zbog naših prijestupa bio je ranjen. Gospodin je pustio da na njega padne krivnja svih nas.[14]

Riječ koja ovdje stoji doista znači bolest. To je „bolest grijeha“. Prorok vidi jednoga koji u sebe prima ono od čega drugi boluju. Kao liječnik uz postelju djeteta.

Priče o oslobođenju u Bibliji Izraela upućuju unaprijed na križ. Ono što se ondje dogodilo jednom narodu događa se ovdje za sve ljude.

Druga rečenica: Onoga koji nije znao za grijeh Bog je za nas učinio grijehom, da mi u njemu postanemo Božja pravednost.[15]

To je najteža od triju. Morate je čitati dio po dio.

---

13. 1 Kor 15,3
14. Iz 53,4-6
15. 2 Kor 5,21

Koji nije znao za grijeh: Isus nije imao vlastite krivnje i nikada nije bio u savezu s nepravdom. *Učinio grijehom*: Bog ga je postavio na mjesto kamo pripada grijeh. Učinio ga je jednim s onim što mi jesmo. Ne: učinio ga je grješnikom. Nego: predao mu je našu stvar, posve. A onda cilj: *da mi postanemo Božja pravednost*. U njemu.

Pravednost ovdje ne znači: biti bez pogreške. Znači: biti na čistu s Bogom. Opet pripadati.

To je zamjena. On dobiva naše. Mi dobivamo njegovo. Ali to nije zamjena kao na tržnici, gdje dva stranca nešto prebacuju tamo-amo. To je zamjena u njemu. Mi bivamo uzeti u nju. U njegovu smrt na križu. I u njegov uskrsni život.

Pavao jednom piše prijatelju kratko pismo. Prijatelju je pobjegao rob. Zove se Onezim. Možda je nešto i ponio sa sobom. Pavao ga je upoznao i šalje ga natrag. I piše: Ako ti što duguje, stavi to na moj račun. Ja ću platiti.[16] Ovdje nitko ne misli na kaznu. Jedan se zauzima za drugoga. Tako Biblija govori i o Isusu.

Treća rečenica: Naše je grijehe ponio na svojem tijelu na drvo.[17]

Tu rečenicu već poznajete iz 1. poglavlja. Ona imenuje mjesto. Na svojem tijelu. Na drvu, na križu. Ne u mislima, ne negdje na nebu. Određenoga dana, na određenoj gredi, u tijelu koje je moglo krvariti.

I imenuje djelo: ponio. Uz to ide još jedna slika iz jezika žrtava. Jednom na godinu, na veliki Dan pomirenja, svećenik je polagao obje ruke na glavu živoga jarca. Nad njim je izgovarao svu krivnju naroda. Zatim su jarca otjerali u pustinju. On je odnio krivnju. Na mjesto odakle se nije vraćala.[18]

Upravo ta riječ stoji i u trećoj rečenici: ponio. Odnio. Isus je poput jarca koji iznosi krivnju van. I ujedno je on žrtva čija krv čisti. Oboje u jednoj osobi.

Rečenica ide još dalje: da mi, umrli grijesima, živimo pravednosti. Ondje ne piše: da se osjećamo bolje. Ondje piše: da živimo drukčije. Isusova smrt nije samo nešto što se dogodilo za nas. Po njoj se treba nešto dogoditi i s nama i u nama.

A onda dolazi rečenica koju već poznajemo: Njegovim ste ranama isciljeni. Njegova je smrt naš život.

16. Flm 18-19
17. 1 Pt 2,24
18. Lev 16,21-22

7 Kako nas njegova smrt spašava

Sada dolazi odgovor. Ili barem pokušaj odgovora.

Tko je izgubio nekoga, pita: zašto? Zašto on? Zašto tako? Najčešće ne dobije odgovor. Smrt ostaje besmislena.

Kod Isusa pitamo drukčije. Ne samo: zašto je umro? Nego: što se dogodilo u njegovoj smrti? To je treće pitanje iz 1. poglavlja. Pokušat ću mu se približiti u pet koraka.

Prvo: On je to uzeo na sebe.

Isus nije zapao u nesreću. On je ušao u to. Znao je što ga čeka u Jeruzalemu. I otišao je onamo. U noći prije svoje smrti molio je da ga to mimoiđe. Zatim je rekao: Ne ono što ja hoću, nego ono što ti hoćeš.[19]

Ono što je zatim došlo činili su ljudi. Izdaja jednoga prijatelja. Presuda koja je od početka bila gotova stvar. Udarci, ruganje, pogubljenje. Nikakva munja s neba. Ljudske ruke. Pa ipak Biblija kaže: upravo je to bio Božji put. Bog je predao svojega Sina.[20] Oboje je istina. Ljudi su to učinili. Bog je dopustio da se dogodi jer je tako htio. Jer se tako trebalo dogoditi ono nezamislivo čudo o kojem je govorilo 3. poglavlje.

Ono što je Isus ondje pretrpio jest ono što se događa kad svijet bez Boga ide svojim tijekom. Sjeme niče. Laž, nepravda, nasilje, smrt. To je žetva krivnje i grijeha. On ju je požnjeo, na svojem vlastitom tijelu. Ne svoju žetvu. Našu.

Drugo: Mogao je to nositi jer to nije bilo njegovo.

Ovdje pomaže slika liječnika iz 1. poglavlja. Zašto je mogao djetetu oduzeti bolest? Zato što je sam nije imao. Došao je zdrav, izvana. Liječnik koji se i sam guši ne može nijednom djetetu omogućiti da diše.

Tako je i ovdje. Isus nije imao vlastite krivnje. Nijedne riječi koju bi morao povući. Nijednih vrata koja bi bio zalupio. Zato je mogao nositi našu krivnju. Pravednik za nepravednike.[21] On nosi. On preuzima našu krivnju. Posve staje na stranu grješnika. To se događa na križu. Što je to činilo s njim u tim satima?

Treće: Uzeo je to sa sobom u svoju smrt.

Zašto je to morala biti smrt?

---

19. Mk 14,36
20. Rim 8,32; Dj 2,23
21. 1 Pt 3,18

Sjetite se 2. poglavlja. Grijeh nije samo kod drugih ili izvan mene. On je u meni. U mojem životu. Grijeh, ta smrtonosna bolest koja je u jednom životu, dolazi do svojega kraja tek kad taj život završi. Zato ga se ne može jednostavno otpisati kao račun. Račun se može poderati. Život ne može.

Isus je naš grijeh primio u svoj život. Kao liječnik bolest djeteta. I taj je život predao u smrt. Krivnja i naša bolest otišle su s njim ondje kamo pripadaju. Kao što je jarac odnio grijehe u pustinju, u zemlju smrti. Ondje je grijeh ostao.

Biblija to kaže ovom tvrdom rečenicom:

Bog je osudio grijeh (i izvršio sud nad njim) u tijelu svojega Sina.[22]

Ne Sina. Grijeh. On je dobio svoju presudu na mjestu na koje ga je Isus odnio. To je odgovor na pitanje iz 3. poglavlja. Bog ne gleda na drugu stranu. On izvršava sud nad grijehom. A grješnika spašava. Tako njegovo umiranje za nas postaje vrata u život.

A krv? U Bibliji krv označava život koji se daje. Ne okrutnost. Ona kaže: dajem svoj život za vas.

Plaća i posljedica grijeha jest smrt. Začetnik života umire umjesto nas, da nas spasi od trajne, vječne smrti.

Četvrto: Smrt ga nije mogla zadržati.

Ovdje slika liječnika prestaje vrijediti. Liječnik je umro od bolesti i pri tome je ostalo. Kod Isusa nije ostalo pri tome. On sam bio je savršeno dobar i pravedan. Smrt u kojoj završava grijeh drugih nema ni prava ni razloga da ga zadrži. Tri dana kasnije grob je bio prazan. Bez toga bi sve drugo bilo lijep primjer. S tim je to spasenje. O tome govori sljedeće poglavlje.

Peto: Njegova smrt vrijedi kao naša.

Sada korak koji to čini mojom stvari. Biblija ne kaže samo: umro je za nas. Ona kaže: mi smo umrli s njim.[23] To nije pobožna fraza. To znači: ono što je završilo u njegovoj smrti bilo je moje bolesno, grješno biće. Čovjek koji sam bio umro je ondje na križu i zajedno s njim položen u grob. A ono što je izišlo iz njegova groba početak je onoga što trebam postati. Staro je prošlo, nastalo je novo.[24]

Zato uz tu smrt ide jedna mala riječ koju se ne smije preskočiti: s. Ne samo za nas. S njim. Tko se drži njega, toga on uzima sa sobom. Unutra, u njegovu smrt, gdje ostaju krivnja i grijeh. I van, u njegov život, gdje ih više nema.

Kako ta povezanost može nastati, u događaju od prije 2000 godina, ne mogu reći. I ovdje vrijedi: to je Božji put i Božje rješenje.

---

22. Rim 8,3
23. Rim 6,4; 2 Kor 5,14
24. 2 Kor 5,17

Što to znači.

Pomislite na ono što više ne možete popraviti. Ne podsjećam vas na to da biste se osjećali loše. Nije kao da se nije dogodilo. To nitko ne tvrdi. Ali to je odneseno. Odnio je to onaj koji je to mogao nositi. Na mjesto odakle se nikada više ne vraća.

A vi?

Vi više niste onaj u kojem je to. S njim ste prošli kroz smrt. To nije osjećaj. To je činjenica koju je Bog utvrdio. Smijete čvrsto stati na tu Božju istinu.

Ostaje li nešto što ne mogu objasniti? Da. Kako jedan život može sa sobom ponijeti druge živote, kroz smrt, ostaje tajna. Isto tako i ono što je to za Isusa značilo u najdubljoj nutrini. Ali to je tajna s datumom, s mjestom i s praznim grobom.

Na ovom mjestu mogu reći samo: Hvala, Isuse, hvala!

8 Zašto je i Uskrs dio toga

U petak je umro.

U nedjelju je grob bio prazan.

Tko je stajao uz grob, poznaje taj osjećaj. Ovdje je nešto završilo. Konačno. Može se donijeti cvijeće i zapaliti svijeće. Ali smrt ima posljednju riječ. Barem se tako čini.

Zamislite da je Isusova priča završila u petak. Dobar čovjek, pogubljen. Njegovi prijatelji skriveni, iz straha da će oni biti sljedeći. Njegov grob zatvoren teškim kamenom i pod stražom.

Tada bismo imali dirljiv primjer. Nekoga tko je umro za svoje uvjerenje. Nekoga tko je još na križu molio za svoje krvnike. Mogli bismo mu se diviti. Mogli bismo ga pokušati nasljedovati. Ali nitko ne bi bio spašen. Bio bi poput liječnika iz 1. poglavlja: uzeo je bolest u sebe, i ona ga je ubila.

Pavao to kaže bez okolišanja:

Ako Krist nije uskrišen, onda ste još u svojim grijesima.[25]

Još u svojim grijesima. Grob tada ne bi bio mjesto na kojem je ostala krivnja. Bio bi samo mjesto na kojem je ostao i on. Tada bi sve što stoji u ovoj knjizi bilo bez vrijednosti.

Prvi kršćani tvrde nešto nečuveno. Da on nije ostao mrtav. Da je trećega dana grob bio prazan. Žene su ga takvim pronašle, rano ujutro. I da je susreo svoje prijatelje. Ne kao duh. Kao netko tko jede s njima i čije se rane mogu dotaknuti.

Što ako je to istina? Tada to za naše pitanje znači barem troje.

Prvo: Bog je rekao „da". „Da" onome što se dogodilo u petak. Ako ga je Bog uskrisio, onda njegova smrt nije bila nesreća koju je Bog naknadno popravio. Onda je cijela ta stvar bila put, i Bog ga je potvrdio. Jedna stara rečenica kaže oboje u jednom dahu: Predan je zbog naših prijestupa i uskrišen da bismo pred Bogom stajali kao pravedni.[26] Smrt uklanja krivnju. Uskrsnuće kaže: to vrijedi za sva vremena.

Drugo: Krivnja je ostala u grobu. On nije. To je znak da je više nema. Da je još nešto ostalo otvoreno, smrt bi ga smjela zadržati.

Kratko pojašnjenje: „Krivnja je ostala u grobu" jest slika. Znači: riješena je, uklonjena, više je nema.

---

25. 1 Kor 15,17
26. Rim 4,25

Treće: On živi. Onaj koji je umro za nas nije prošlost. On je tu. Danas. Zauvijek. Otišao je k Bogu, s ljudskim, besmrtnim uskrsnim tijelom. Odande će opet doći.

Priča o difteriji, usput rečeno, išla je dalje. Krajem 19. stoljeća pronađen je lijek. Dobivali su ga iz krvi konja. Konjima su davali otrov bolesti, najprije malo, zatim više. Oni su ga svladali. I u njihovoj je krvi sada bilo ono što je spašavalo djecu. Tisuće djece tako su preživjele.

Svaka usporedba šepa, i ova. Ali nešto pokazuje. Tko je prebolio i svladao bolest, njegov život može liječiti druge. Isus je bolest svijeta primio u sebe i nadvladao smrt. Njegov život sada vrijedi za nas. Biblija kaže:

Bit ćemo spašeni njegovim životom.[27]

Zlo je još tu. Bolest također, i smrt. Ali lijek je pronađen. Njihov je kraj izvjestan.

27. Rim 5,10

9 Radosna vijest

A ja?

Što ja imam od toga?

Pročitali ste ovu knjigu dovde. Možda sa znatiželjom. Možda sa sumnjom. Možda s oboje. To je posljednje pitanje iz 1. poglavlja: kako to dolazi do mene? Jedan je čovjek prije dvije tisuće godina umro i uskrsnuo. Kakve veze ja imam s tim?

Nikakve, dok samo promatram. Sve, čim mu se povjerim.

Zamislite čovjeka koji je teško bolestan i u isto vrijeme stoji optužen pred sudom. Nedostaju mu dvije stvari: oslobađajuća presuda i zdravlje. Može ga se osloboditi, a on ostaje bolestan. Može ga se izliječiti, a on ostaje optužen. Treba mu oboje.

Takav je naš položaj. To smo vidjeli u 2. poglavlju. Treba nam oproštenje. I treba nam kraj bolesti koja je u nama. Križ, ili bolje: Raspeti, daruje oboje. Ali ne kao automat u koji se ubaci kovanica. On to daje kao liječnik koji prilazi postelji. Potreban je susret.

Što bolesnik mora učiniti? Sjetite se djeteta iz 1. poglavlja. Ono nije moglo učiniti ništa osim mirno ležati i pustiti liječnika da radi. Nije moralo razumjeti što liječnik čini. Moralo ga je samo pustiti.

Biblija za to ima jednu riječ: vjerovati. Ta je riječ izlizana. Mnogi u njoj čuju: smatrati istinitim nešto što se ne može dokazati. A misli se na nešto drugo. Vjerovati znači: osloniti se na njega. Povjeriti se nekomu tko može pomoći. Ne morate sve razumjeti. Samo i najprije ovo: on je taj koji oprašta, liječi i spašava. Morate ga pustiti k sebi. Otvoriti mu se i pustiti ga unutra.

A što se onda događa? Jedna to rečenica kaže ovako:

Budući da smo, dakle, vjerom proglašeni pravednima, imamo mir s Bogom.[28]

Proglašeni pravednima – to je oslobađajuća presuda. I mir. Ne primirje u kojem svatko čeka hoće li drugi opet početi. Mir. Stvar je riješena. Ne zato što sam je ja riješio. Nego zato što ju je on na svojem tijelu ponio na drvo.

Tri stvari idu uz to. To nije pritisak. To je poziv.

Obratiti se. To ne znači: najprije postati dobar, a onda doći. To znači: promijeniti smjer. Prestati htjeti sam sebe izliječiti. Priznati da to ne ide. Obraćenje je ono što se staromodnom riječju zove pokajanje.

28. Rim 5,1

Krstiti se. Krštenje je znak koji se događa cijelim tijelom. Čovjek biva uronjen i ponovno izlazi. Biblija kaže: s njim smo pokopani.[29] Čovjek koji sam bio biva položen ondje gdje je ostala krivnja. A onaj koji izlazi pripada onomu koji živi. Krštenjem čovjek javno priznaje novoga Gospodina, kralja Isusa.

Pripadati. Nitko ne ide tim putem sam. Tko pripada Isusu, pripada zajednici s mnogo drugih. Vi trebate druge. I drugi trebaju vas.

A sada kraj. To nije kraj, to je početak. Rečenica kojom je sve počelo glasila je: Umro je za nas. Sada znate što kršćani time misle. Našu je krivnju primio u sebe, jer ona nije bila njegova. Na svojem ju je tijelu ponio u svoju smrt. Nas je uzeo sa sobom unutra i izveo nas van sa sobom. I on živi.

Postoje stvari koje više ne možete popraviti. To ostaje istina. Ali postoji netko tko ih je ponio. To je radosna vijest. Biblija je naziva evanđeljem. Ja vjerujem: ona je istinita. I ona je namijenjena vama.

29. Rim 6,4

Jednoga čovjeka pogubljuju, prije dvije tisuće godina. Njegovi prijatelji kasnije kažu: to je bilo za nas.

Što bi to trebalo značiti? Može li netko umrijeti za druge? I kakve to veze ima sa mnom?

Ova knjiga istražuje to pitanje do kraja. Ona kaže što s nama nije u redu, kakav je Bog zapravo i zašto jedna smrt može nešto promijeniti.

Križ je više od znaka. On je izlaz u vječni život.

Za sve koji to doista žele znati.